

DELREDOVISNING I

Intern styrning och kontroll

Uppdraget

Lantmäteriet ska enligt regleringsbrevet för budgetåret 2025 redovisa hur arbetet framskrider med att stärka den interna styrningen och kontrollen för att främja en god förvaltningskultur. Uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) vid två tillfällen, den 14 februari respektive den 15 maj 2025. Slutredovisning ska ske den 16 februari 2026.

I den första delredovisningen ska myndigheten beskriva hittills vidtagna åtgärder med anledning av det arbete som har initierats av styrelsen mot bakgrund av internrevisionens iakttagelser.

Vidtagna åtgärder

GENOMLYSNING AV FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INTERN STYRNING OCH KONTROLL

Lantmäteriets styrelse gav den 13 juni 2024 generaldirektören i uppdrag att genomföra en genomlysning av myndighetens nuvarande förhållanden inom intern styrning av kontroll. Uppdraget gavs mot bakgrund att styrelsen noterat brister bl.a genom internrevisionens uppföljande granskning.

Uppdraget genomfördes av en extern resurs med meriterad erfarenhet av statlig förvaltning samt intern styrning och kontroll och slutredovisades för Lantmäteriets styrelse 2024-12-17.

För att stärka förutsättningarna för en väl fungerande intern styrning och kontroll vid Lantmäteriet rekommenderar genomlysningen följande åtgärder:

- att renodla organiseringen på central nivå för hur arbete med intern styrning och kontroll ska drivas,
- att omprioritera resurser från verksamhetsområdesnivå till central nivå för att på så sätt stärka den centrala styrning och uppföljningen,
- att bredda arbetet som bedrivs enligt förordning om intern styrning och kontroll från enbart övergripande riskanalys kopplat till målen i verksamhetsplan till att även innefatta risker kopplade till risk för fel i processer,
- att klargöra hur intern styrning och kontroll kopplat till lagefterlevnad ska gå till, vilket också kan ha effekter på hur den rättsliga styrningen och stödet ska organiseras samt
- att utveckla återrapporeringen till styrelsen så att årsrapporten Intern styrning och kontroll inte endast innehåller en redogörelse för vilka aktiviteter som är vidtagna under året utan också en redogörelse för resultatet av dessa aktiviteter inklusive bedömning.

För att stärka förutsättningarna för Lantmäteriets förmåga att hantera rekommendationer från internrevisionen effektivt och ändamålsenligt rekommenderar genomlysningen följande:

- att myndighetens nya process för hantering av internrevisionsgranskningar implementeras i sina olika delar och får sin plats inom ramen för en eventuellt förändrad och förstärkt central styrning,
- att internrevisionen, generaldirektören och styrelsen skapar en större samsyn kring myndighetens risker och vilka risker som det är relevant och lämpligt att internrevisionen granskar och vid vilken tidpunkt, samt
- att internrevisionen, verksamheten och styrelsen konkluderar vad som är en rimlig och ändamålsenlig nivå på hur internrevisionens rekommendationer ska formuleras. Detta kan med fördel kombineras med en översyn av internrevisionens arbetssätt för att bevaka framdriften i verksamhetens åtgärdsarbete.

Vidare framgår det av genomlysningen att om dialogen mellan styrelsen, generaldirektören och internrevisionen kan utvecklas kommer det att ge positiva effekter på myndighetens arbete med intern styrning och kontroll.

I samband med styrelsesammanträdet 2024-12-17 fick generaldirektören i uppdrag att ta fram en genomförandeplan utifrån genomlysningen. Resurssättning för utförandearbetet pågår och arbetet kommer att bedrivas i projektform.

FÖRBÄTTRAD PROCESS FÖR VERKSAMHETSPLANERING OCH UPPFÖLJNING

Lantmäteriets verksamhetsplaneringsprocess är en central del i att utarbeta en plan, såväl budgetmässigt som verksamhetsmässigt, för att Lantmäteriet ska fullgöra sitt uppdrag, nå uppsatta mål och motsvara samhällets behov. Verksamhetsplanen är ett nyckeldokument i myndighetens interna styrning och kontroll. Processen för verksamhetsplanering har över tid utvecklats och ibland även utvärderats. Under våren 2024 genomförde Lantmäteriet en pilot om processeffektivisering av verksamhetsplaneringsprocessen och identifierade då ett antal utmaningar och förbättringsområden.

Lantmäteriet planerar att genomföra en översyn av verksamhetsplaneringsprocessen under våren 2025 och som kommer att ligga till grund för planeringsförutsättningar inför verksamhetsplaneringen 2026. Som ett stöd till generaldirektören har styrelsen lämnat internrevisionen ett rådgivningsuppdrag inom ramen för området. Rådgivningsuppdraget syftar till att bedöma hur Lantmäteriets process och organisering för verksamhetsstyrning och uppföljning kan utvecklas, effektiviseras och ske med en betryggande intern styrning och kontroll. I uppdraget ingår även att stödja myndigheten i utvecklingsarbetet. Lantmäteriet har rekryterat en ny verksamhetsområdeschef för ekonomi som börjar i sitt uppdrag inom kort. Verksamhetsområdeschefen för ekonomi kommer att leda arbetet inom utvecklingsområdet.

UPPDATERING AV SÄKERHETSSKYDDSANALYS OCH SÄKERHETSSKYDDSPÅN

Lantmäteriet genomförde i början av 2024 ett myndighetsövergripande arbete i syfte att uppdatera myndighetens säkerhetsskyddsanalys och

säkerhetsskyddsplan. Uppdatering av dokumenten avgränsades under 2024, av både resursskäl och med anledning av en kompletterande tillsynsfråga från Säkerhetspolisen, till att endast avse fastighetsbildningens verksamhet. Säkerhetsskyddsanalysen och -planen kommer att kompletteras med uppdaterade delar för hela myndigheten före sommaren 2025.

ÖVERSYN AV VISSA DELAR AV ORGANISATIONEN

Under hösten 2024 genomfördes en översyn av organisering för myndighetsgemensam verksamhet. Syftet med översynen var att identifiera och föreslå effektivare organisationsformer vilket även skulle förbättra förutsättningarna för arbetet med den interna styrningen och kontrollen. Några förändringar genomfördes inte med anledning av översynen.

Under januari 2025 påbörjade myndigheten en översyn av verksamhet för säkerhet och juridik. Översynen beräknas vara klar i juni 2025.

ÖVERSYN AV MYNDIGHETENS DEL AV INTERNREVISIONSPROCESSEN

För att förbättra myndighetens hantering av internrevisionsgranskningar samt den interna styrningen och kontrollen utsåg myndigheten i februari 2024 en särskild resurs till rollen som samordnare/controller för internrevisionsfrågor. En översyn av myndighetens del av internrevisionsprocessen gjordes och en ny process togs fram under våren 2024. Såsom framgår ovan beskriver genomlysningen av myndighetens interna styrning och kontroll den nya processen som ändamålsenlig men rekommenderar att den implementeras i sina olika delar och får sin plats inom ramen för en eventuellt förändrad och förstärkt central styrning. Översyn av integrering av processen i den förstärkta styrningen kommer att genomföras våren 2025.